

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 16 Číslo 2 Apríl 2014

www.pokojadobro.sk

Snímka: Peter Lazor

Výzva k svätosti

Udalosti Veľkej noci nás nenechávajú chladnými, dotýkajú sa našej každodennosti a naplňujú nás bážňou. Sú dôkazom nesmiernej Božej lásky i Baránkovej ochoty obetovať sa pre záchranu a večné blaho ľudského pokolenia.

Tohtoročné veľkonočné tajomstvo zmŕtvychstania, prinášajúce nádej na vzkriesenie a večný život, je obohatené o ďalšiu významnú udalosť v dejinách Cirkvi, a to vďaka procesu svätorečenia dvoch významných osobností – pápežov dvadsiateho storočia. Ján XXIII., ktorý bol pápežom v rokoch 1958 – 1963, a Ján Pavol II., ktorý viedol Katolícku cirkev v rokoch 1978 – 2005, budú za svätých vyhlásení súčasným Svätým Ocom Františkom 27. 4. 2014.

Vo všeobecnosti možno povedať, že životy svätých nás povzbudzujú a pozývajú k hlbšiemu prežívaniu našej

viery, ktorá je potrebná pre spásu, pretože tá z nás robí Božích synov a dcéry a umožňuje nám nasledovať ho v konaní dobra. Len v zjednotení s Kristom môžeme dosiahnuť dokonalosť lásky – svätosť.

Pápež František vo svojej prvej encyklike *Lumen Fidei* (Svetlo viery) pripomína, že viera v Krista je tým pravým svetlom, ktoré presvecuje existenciu človeka a umožňuje mu rozlišovať dobro od zla. Potreba svätcov a svedectvá ich životov v jednote s Kristom je v Cirkvi urgentná najmä v časoch, keď ignorujeme to pomyselné svetlo viery, čo nám prináša vnútorný nepokoj a všeobecný chaos; keď sa zmietame v krízach všakovakého druhu a na každom kroku sa stretávame s klamstvami a polopravdami modernej doby. V takýchto situáciách nás Cirkev vyzýva k svätosti.

Podľa Katechizmu Katolíckej cirkvi: Všetci veriaci v Krista sú povolaní k plnosti kresťanského života a k dokonalosti lásky. Všetci sú povolaní k svätosti: „Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5, 48).

Svätosť je cestou lásky a kríža. Príklady svätých nás majú motivovať k lepšiemu a čestnejšiemu životu. Životné príbehy Jána XXIII. a Jána Pavla II. sú širokej verejnosti známe už dlhší čas. Svojou veľkosťou, originalitou, ľudskosťou i humorom oslovili masy ľudí už počas svojich životov. A oslovujú nás i teraz. Pozývajú kráčať cestou kríža, podopieraní láskou, k dokonalosti – k našej osobnej svätosti. Požijme všetky naše sily a dary, aby sme boli obohatení jeden pre druhého, a tak prinášali ovocie viery.

Barbora Klučárová

**Ako počúvať
Božie Slovo**

Ondrej
Švančara
čítaj str. 3

**Rany
Pána Ježiša**

František
Benko
čítaj str. 5

**Ľudové
misie**

Slovom
aj obrazom
čítaj str. 6-15

Milí čitatelia!

Problémom väčšiny nešťastných ľudí je to, že majú strach. Strach je veľmi nebezpečný, lebo dokáže zabíjať – telo, dušu i psychiku.

O sile strachu vedia svoje hlavne manipulátori. Sú to ľudia, ktorí chcú získať niečo alebo niekoho pre seba, a preto potrebujú „oddanosť“ iného človeka. Tá sa dá veľmi rýchlo zabezpečiť tým, že sa bude – nenápadne, ale sofistickovane – vyvolávať pocit strachu. Tak je to u politikov, v rodičovskej výchove, v učiteľskom pôsobení a hádam najvýraznejšie u predajcov.

Existuje však aj pozitívny strach. Ten nás môže uchrániť pred nebezpečenstvom. Zlým sa stáva až vtedy, ak sa pod jeho tlakom nerozumne, ba dokonca zle rozhodujeme. A vtedy to už býva nebezpečné. Byť ostražitý v rozhodnutiach znamená poznať svoju pravú hodnotu. Bez preceňovania a podceňovania sa. Našou najväčšou hodnotou je fakt, že som Božia dcéra, Boží syn. Toto naše výsostné postavenie nám potvrdil Boží Syn – Ježiš Kristus na kríži. Čoho sa teda máme báť? Všetko ostatné je pomínutelné.

Aleluja, radujme sa, Ježiš Kristus vstal z mŕtvych. Nebojme sa žiť jeho posolstvo vo svojom živote.

Monika Hodnická

novinárske okienko

O spravodajstve

Pokračujúc v načatej problematike štýlu, treba sa nám pristaviť pri žánroch. Čiže akýchsi vzorcoch, modeloch konkrétnych textov. Napríklad, úvodník je konkrétny text a žáner, čiže úvodník ako taký, zovšeobecňuje vlastnosti mnohých úvodníkov a zhrňa charakteristiky typického úvodníka.

Prapranovinári začínali so spravodajstvom. Keď po revolúciách v 17. a 18. storočí dostali obyčajní smrteľníci možnosť pozeráť sa politikom na prsty, vznikli komentáre a iné názorové žánre. No a keď popri novinách postupne prišli k slovu aj časopisy, našli v nich miesto fejtóny, reportáže, eseje a iné kúsky blízke umeleckej spisbe. Prejdeme ich pekne po poriadku.

Spravodajstvo sa od názorových a beletrizovaných žánrov líši v jednej zásadnej veci: v subjektívnom postoji. Kým v správach je neprípustný, v ostatných žánroch je žiaduci, ba nutný. Prítomnosť osobného autorovho postoja v správe sa považuje za veľkú chybu a znak neprofesionality. Jedným dychom však treba dodať, že to neplatí pre bulvárnu správu, ktorá je zámerne komentatívna. To je však kapitola sama osebe a farských časopisov sa, verme, netýka...

To, čo vám každý novinár o správe odrapec aj o polnoci, je pravidlo obrátenej pyramídy a takzvaných „šesť w“: kto, čo, kde, kedy, ako, prečo – v angličtine alebo nemčine sa všetky tieto otázky začínajú na w. Odpovede na prvé štyri majú zaznieť hneď na začiatku, zvyšné dve slúžia na prehĺbenie informácie. No a to, že pointu prezradíme hneď, je podstata obrátenej pyramídy: naj na začiatku, menej naj potom, ešte menej naj potom a najnenaj nakoniec. Vraj aby mohol editor pohodlne skrútiť, keď sa mu správa nechce zmesť celá – jednoducho odštikne chvost. A ešte preto, aby rozmazaný čitateľ čítal – lebo ak ho nezaujme prvá veta, ďalej nejde. Čo je nevýhodné najmä na webe, kde potrebujeme, aby po tej prvej vete návštevník klikol a správu rozbalil.

Obrátená pyramída môže byť serióznejšia a neseiérnejšia: prvá sa začína najdôležitejším, druhá najzaujímavejším. Za prehrešok sa považuje začať

prvým a potom sledovať časovú následnosť: najprv otvorili volebné miestnosti, potom pršalo, potom volil v Bratislave Fico, v Banskej Bystrici Procházka, potom sčítali hlasy, zistili účasť x % voličov a jednotliví kandidáti získali tolko a tolko hlasov. Napriek tomu má aj chronologická správa v teórii svoje riadne miesto, považuje sa však za zastaranú. Hoci v krajinách s inou mentalitou – napr. v Španielsku alebo Latinskej Amerike – je práve ona najobľúbenejšia. Nie všade sú ľudia žiarliví na svoj čas a musia dostať všetko hneď.

Čoraz obľúbenejšou sa aj u nás stáva správa – príbeh. Darmo, bez emócie to dnes v médiách nejde. A tak, keď napríklad farnosť nevyberie do zvončeka dosť na pokrytie svojho chodu, môžeme napísať dojímavú story o malom prechladnutom miništrantovi v nevykúrenom kostole. V priebehu rozprávania na ňu pozvoľna popriliepame jednotlivé w – a je to.

Čo sa do takto poňatých profesionálnych správ nehodí? Nehodia sa úvodné a záverečné schémy: začíname in medias res, nie opisom vrzdiaceho snehu pod nohami putujúcich na roráty ani duchovnou úvahou o význame sviatku. Netreba spomínať ani záverečnú modlitbu, spoločné agapé alebo vystúpenie miestneho spevokolu. Podobne novinárske sú poďakovania sponzorom, organizátorom a neúnavným tetám kuchárkam. Na fejtón alebo iný žáner si treba nechať výkriky múz typu „plamene z úst misijného kazateľa preskakovali od srdca k srdcu, hrejúc i svetiac zároveň“. Nepatria sem hodnotiace prídavné mená, ako „hojná účasť, potešujúca správa, veľký ohlas, bohatý program“. Za tie nech hovoria fakty. O „menovačkách“ a titulkoch sme hovorili už v predchádzajúcich príspevkoch. Tento zaklincujeme zásadou platnou nielen pre spravodajstvo: nemrhať priestor na mlátenie prázdnej slamy. Ak „predseda farskej rady vyjadril presvedčenie, že stretnutie všetkých obohatí, posilní a poučí“, škrtnime ho. Nabudúce nech nám povie, o čom sa preli, k čomu novému dospeli a koľko to bude stáť.

Terézia Rončáková

AKO POČÚVAŤ BOŽIE SLOVO

Veľmi dôležitou aktivitou kresťana na tejto zemi je počúvať Božie slovo a mať s ním spoločenstvo. Boh nás povolal aj k tejto úlohe. Spoločenstvo s Božím slovom má veľký význam pre duchovný život kresťana a nemožno túto činnosť zanedbávať. Počúvať Božie slovo, rozmyšľať o ňom a potom ho aj vnášať do života je pre kresťana ako dýchať. O Slove treba vedieť, že je to Ježiš Kristus sám. On je Slovo Otca, ktoré bolo na počiatku u Boha a ktoré bolo Boh – Slovo, ktoré sa stalo človekom a prebývalo medzi nami. Učí nás o tom svätý Ján apoštol v úvode k svojmu evanjeliu. (Jn 1,1)

Slovo a spoločenstvo

Veľmi potrebujeme posolstvo Slova, lebo vzbudzuje našu vieru a vytvára náš vzťah k Bohu. Bez Slova by nebolo viery v srdci. Najskôr musí prísť Slovo, ktoré vzbudí vieru, aby sa v plnosti mohol sprítomniť v nás Boh. Počúvanie a prijatie Slova je prvá fáza prijatia Boha do nášho srdca a života. Druhou, akoby završujúcou fázou prijatia Boha a utvorenia spoločenstva s ním, je Najsvätejšia Eucharistia. To, čo začína Slovo, dovŕšuje Eucharistia. Medzi prijímaním Eucharistie a Božieho slova jestvuje vzájomná závislosť. Eucharistia potrebuje Božie slovo a Božie slovo potrebuje Eucharistiu preto, aby sa jeho obsah, jeho posolstvo stalo zrozumiteľným zvnútra, aby sme ho pochopili. Nikdy nie je možné naozaj, úprimne a celkom prijať Božie slovo bez slávenia Eucharistie. Služba slova a lámanie chleba bolo vždy považované za hlavný bod zhromaždenia Cirkvi na bohoslužby. Tak je tomu cez celú históriu. Ustavične sa spája čítanie Slova s lámaním Chleba.

Odkrývať posolstvo Slova

Ešte je jeden veľmi vážny dôvod, pre ktorý spájame Božie slovo s Eucha-

ristiou. Božie slovo je účinné samo v sebe, veď je to Ježiš sám, ono už nepotrebuje žiadnu pomoc k tomu, aby sa ujalo vierou v srdci kresťana, ale predsa jeho zmysel a tajomný obsah vyžaduje, aby sa kresťanovi dostala milosť zvnútra porozumieť a odkryť jeho posolstvo. Aj pre toto treba spojiť prijímanie Eucharistie s Božím slovom. Nielen preto, aby sme mali vieru prijať Eucharistiu, ale aj preto, aby nám Eucharistia otvorila zmysel Slova a odkryla jeho obsah. Eucharistia dáva porozumieť dobrou Slova a Slovo zjavuje dobro Eucharistie.

Emauzskí učenici

Príbeh o emauzských učeníkoch krásne ilustruje aj tento vzťah medzi Božím slovom a Eucharistiou. Kristus sa k nim pridružil cestou, keď kráčali z Jeruzalema nešťastní a sklamaní. Hovoril im: „Vy nechápaví a tarbaví srdcom uveriť všetko, čo hovorili proroci! Či nemal Mesiáš toto všetko vytrpieť, a tak vojsť do svojej slávy?“ A počnúc od Mojžiša a všetkých Prorokov, vykladal im, čo sa naňho v celom Pisme vzťahovalo. Tak sa priblížili k dedine, do ktorej šli, a on sa tváril, že ide ďalej. Ale oni naň naliehali: „Zostaň s nami, lebo sa zvečierieva a deň

sa už schýlil!“ Vošiel teda a zostal s nimi. A keď sedel s nimi pri stole, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a podával im ho. Vtom sa im otvorili oči a spoznali ho. Ale on im zmizol. Tu si povedali: „Či nám nehoľe srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?“ A ešte v tú hodinu vstali a vrátili sa do Jeruzalema. Tam naši zhromaždených Jednástich a iných s nimi a tí im povedali: „Pán naozaj vstal z mŕtvych a zjavil sa Šimonovi.“ Aj oni porozprávali, čo sa im stalo cestou a ako ho spoznali pri lámaní chleba.“ (Lk 24, 25 – 35)

Sadnúť si k stolu

Emauzskí učenici nerozumeli Ježišovi. Počúvali, keď ich poučoval sám Kristus, a on im to iste povedal lepšie, ako ktorýkoľvek kazateľ na tejto zemi, a predsa ich srdce bolo farbavé pochopiť a porozumieť jeho slovám. Museli si sadnúť k stolu, aby porozumeli Slovu. Bolo potrebné spojiť lámanie Chleba a zvestovanie Slova. Ježiš v tomto príbehu po zmŕtvychvstaní naznačil, že jedno k druhému patrí, že neporozumieme Slovu bez milosti prúdiacej z lámania Chleba v Eucharistii.

Ondrej Švančara
Snímka: P. Lazor

INKVIZÍCIA

(Druhá časť)

Začiatkom stredoveku na Západe nebolo zákonného opatrenia na potrestanie bludárov a heretikov, ktorí nielenže narúšali jednotu Cirkvi, ale aj verejný poriadok a normálny chod spoločnosti. Preto, keď sa zmenenými pomermi začali častejšie vyskytovať heretici, nútená bola tak Cirkev ako i svetská moc uzákoniť prísnejšie opatrenia proti nim. V takomto pohnutom čase čisto cirkevné tresty, ako napríklad vyobcovanie z Cirkvi (exkomunikácia) nepostačovali, preto už koncom 11. storočia silneli hlasy po nastolení tvrdších opatrení, a teda, aby kňazi i laici znali problematiky oznamovali bludárov biskupovi a svetskej vrchnosti na potrestanie, resp. sebanápravu.

„Stredoveká inkvizícia“ bola prvou reakciou na dobové výzvy.

Prvý, kto zákonom stanovil tresty proti bludárom bol cisár Fridrich Barbarosa. V roku 1197 bol v Aragonii vykonaný prvý trest smrti na heretikoch,

ktorí odmietali zmeniť svoje doterajšie konanie.

Neskôr nasledovala tzv. „biskupská inkvizícia“ či „pápežská inkvizícia“.

Prvú stredovekú inkvizíciu nazývanú biskupská (tiež episkopálna, z gr. *episkopos* – biskup) založil pápež Lucius III. V novembri 1184 usporiadal synodu vo Verone a vydal bulu *Ad abolendam* (Za účelom odstránenia), v ktorej odsúdil všetkých bludárov a ich podnecovateľov.

Na synode v Toulouse r. 1229 tzv. cirkevná inkvizícia dosiahla svoje doručenie. Tam sa rozhodlo, že každý biskup musí postaviť v každej farnosti svojej diecézy jedného kňaza a niekoľkých sprisahaných laikov, ktorí majú slediť po heretikoch. Povinnosťou povereného inkvizítora bolo nečakať, kým niekto heretika oznámi, ale z úradu bol povinný hľadať heretikov, zistiť ich blud a odovzdať ich svetskej vrchnosti. Inkvizícia bola odpoveďou na

rastúce hnutie Katarov v južnom Francúzsku. Nazýva sa biskupská, pretože bola v právomoci miestnych biskupov.

Avšak, keďže biskupi neprejavovali vždy dostatočnú horlivosť, alebo bludári si vedeli aj medzi inkvizítormi nájsť zástancov, ustanovil Gregor IX. (pápež inkvizície) r. 1231 tzv. *pápežskú inkvizíciu*. Úlohou pápežských inkvizítorov poveril dominikánov, neskoršie v niektorých prípadoch i minoritov, ktorí sa až príliš horlili za čistotu viery. Pápež Inocent IV. r. 1252 povolil inkvizítorom na vynútenie priznania použiť aj prostriedky mučenia (tzv. tortúru), hoci takéto spôsoby ostro odsúdil už r. 866 pápež Mikuláš I. ako také, ktoré sa protivia Božiemu i ľudskému právu. Pápežská inkvizícia sa najviac rozšírila v Taliansku, Španielsku, Francúzsku a Portugalsku.

Aký bol priebeh, resp. aké praktiky využívali tzv. inkvizítori, si priblížime v budúcom čísle.

Marek Cimbala

Rany Pána Ježiša

Počas Pôstneho obdobia si viac pripomínáme to, ako Pán Ježiš za nás trpel a zomrel. A to najmä pri modlitbe krížovej cesty. S Ježišovým utrpením je spojená aj úcta k jeho ranám. Bežne poznáme päť Kristových rán. Štyri, ktorými Ježišovi prebodli ruky a nohy, piata rana je jeho prebodnuté srdce.

Sv. Bernard z Clairvaux

Tento svätec o úcte k svätým Kristovým ranám hovorí takto: „Kde nájdú chorí istý a spoľahlivý duševný pokoj a odpočinok, ak nie v Spasiteľových ranách? Tým spokojnejšie tam prebývam, čím je schopnejší spasiť. Svet huláka, telo ťaží, diabol strojí úklady, ale nepadám, lebo mám základy na pevnej skale. Spáchal som ťažký hriech, svedomie sa znepokojí, ale nesplaší, lebo si spomeniem na Pánove rany. Prebodli mu ruky a nohy a otvorili kopijou bok. Cez tieto otvory môžem sať med zo skaly a olej z najtvrdšieho kameňa, čiže skusovať a presvedčiť sa aký dobrý je Pán.“

Cez telesné otvory sa vyjavujú tajomstvá srdca, aj ono veľké tajomstvo nábožnosti a hĺbka milosrdenstva nášho Boha, s ktorou nás navštívil vychádzajúci z výsosti. Prečo by sa táto hĺbka nevyjavila cez rany? Lebo v čom inom ako v твоjich ranách jasnejšie zžiarilo, že ty, Pane, si dobrý a láskavý a veľmi milostivý? Veď nik nemá väčšie zlútovanie ako ten, kto položí svoj život za odsúdencov vydaných na smrť“ (Z Reči sv. opáta Bernarda z Clairvaux na Pieseň piesní, Sermo 61, 3 – 5: Opera omnia, 1839, I, 2, 3033).

Plecová rana

Okrem týchto známych piatich rán, Pán Ježiš mal ešte jednu ranu, ktorá nie je až taká známa. Táto rana bola spôsobená nesením kríža na Ježišovom pleci. A práve sv. Bernard nám ju ozrejmuje.

Sv. Bernard sa počas modlitby pýtal Ježiša, aká bola najväčšia bolesť, ktorú fyzicky pocítoval pri svojom umučení. Pán Ježiš mu vyjaval: „Mal som ranu na pleci, hlbokú tri palce. Pri nesení kríža sa mi odhalili tri kosti. Táto rana mi spôsobovala najväčšiu bolesť a utrpenie. Ľudia na ňu málo myslia, lebo o nej nevedia. Ale ty to povedz verným kresťanom.“

Vedz, že ak ma poprosíte o akúkoľvek milosť v mene tejto rany, dostanete ju. A všetkým, ktorí si ma budú ctiť z lásky k nej a pomodlia sa každý deň tri razy Otče náš, tri razy Zdravas, Mária, odpustím im všetky hriechy a na ich ťažké hriechy si viac nespomeniem. Nezomrú náhlou smrťou a vo chvíli smrti k nim prídem s preblahoslavenou Pannou a dosiahnu milosť a milosrdenstvo.“

Modlitba ku plecovej rane Pána Ježiša

Ó, najslávnejší Ježišu, tichý Baránok Boží, ja biedny a hriešny človek pozdravujem a úctivo bozkávam tvoju najsvätejšiu ranu, ktorú si mal na svojom pleci, keď si niesol ťažký kríž. Táto rana ti zapríčinila nevýslovné bolesti a muky na celom tvojom presvätom tele. Klaniam sa ti, trpiaci Spasiteľu, chválim, zvelebujem ťa a z celého srdca ti ďakujem za túto presväťú a bolestnú ranu.

Prosím ťa, ponížene pre muky tejto rany a pre tvoj ťažký kríž, ktorý si niesol na tejto svätej rane, aby si sa nado mnou, hriešnym človekom, zmiloval, moje hriechy odpustil a sprevádzal ma po tvojej krížovej do večnej blaženosti. Amen.

Blahoslavená Anna Katarína Emmerichová

Katarína Emmerichová bola mimoriadnou mystičkou. Pápež Ján Pavol II. ju v roku 2004 blahorečil. Svoje vízie a duchovný svet prežívala ako skutočnú realitu. Napríklad anjelov, démonov, očistec, život Pána Ježiša a Panny Márie, Ježišovu prítomnosť v Eucharistii, posväcujúcu milosť prežívala ako skutočný hmotný svet. Jej zjavenia robili nadprirodzený svet skutočným a živým. Videla rôzne veci a skutočnosti z minulosti, ale aj z budúcnosti. Medzi iným aj to, že Pán Ježiš trpel kvôli svojej rane na pleci ove-

ľa viac než kvôli ktorej inej.

Blahoslavená Katarína Emmerichová vo svojich videniach opisuje Ježišovo utrpenie pri nesení kríža takto: „Za farizejmi išiel Ježiš, Spasiteľ, ohnutý a potácajúci sa pod ťarchou kríža. Mal doráňané celé telo a bosé nohy mu krvácali. Od predošlého večera nič nejedol ani nepil a zo straty krvi, pre horúčku a mnohé muky bol nesmierne vyčerpaný. Keby mu nepomáhali anjeli, sám by kríž nebol niesol. Ježiš mi pripomínal Izáka, ktorý si niesol drevo na svoje vlastné obetovanie. Pán podopieral ťažký kríž na pleci a pridržal ho pravou rukou. Ľavou rukou sa ustavične pokúšal podvihnúť si dlhé šaty, ktoré mu bránili v chôdzi.“

Kristus svoje rany otvoril kvôli nám a pre nás. Keď svojimi hriechmi dokážeme Ježišovi otvárať jeho rany, tak by sme mali vedieť z lásky k nemu si ich aj uctiť.

František Benko, kaplán

Keď ťa niečo trápi, nedokážeš byť slobodný

ROZHOVOR S MISIONÁRMI

1. V kostole ste nás zakaždým veľmi sympaticky privítali otázkou – ako sa máte? A tak vám ju položím aj ja.

Páter Johnny
(úsmev) Dobre sa mám.

Páter Jozef Strečka
Na ľudových misiách sa mám veľmi dobre, pretože všetky starosti a povinnosti nechávam v Bratislave.

2. Ako sa vám „misionárči“ s modernými technickými prostriedkami?

Páter Johnny
Techniku používame len preto, aby

sme ľuďom priblížili svedectvo alebo životný príbeh, alebo prejavy nášho náboženstva. Ak to človek vidí, dlho to v ňom ostáva. Každá technika, ktorú správne používame, je na náš úžitok. Boh dal človeku schopnosť vymyslieť techniku a my by sme ju mali používať, ak nám to pomôže.

Páter Jozef Strečka

Technika je veľkou pomôckou. Napríklad v Papua Novej Guinei, kde je veľa kresťanských denominácií, vysiela ekumenické rádio. Počíta sa, že je to najviac evanjelizovaná krajina. Na počet obyvateľov tam pripadne najviac misionárov. Už napríklad zakladateľ našej rehoľnej spoločnosti svätý Arnold Janssen na šírenie misijnej myšlienky intenzívne využíval tlačiareň. Časopisy Posol Božského Srdca z tlačiarne nášho prvého misijného domu v holandskom Steyli sa denne dopravovali konskými povozmi na poštu – len kúsok za hranicu do susedného Nemecka. To bolo v druhej polovici 19. storočia. V takej Papua Novej Guinei mnohí ľudia v pralese uvidia skôr lietadlo ako auto, keďže tam nie sú riadne cesty. U nás na Slovensku napríklad mnoho ľudí elektronickou cestou odobrá pôstne alebo adventné myšlienky na rozjímanie. Tieto pomôcky pri evanjelizácii však nenahradia ani moju modlitbu, ani sami od seba nezintenzívnia môj vzťah k Pánu Bohu, ani ma neprinútia k nejakej obetavej službe či sebazapreniu.

V neposlednom rade musíme byť obozretní vo využívaní techniky, aby nás neoberala o čas, ktorý máme venovať osobne ľuďom – príbuzným alebo priateľom, aby nás technika tak povediac „neprevalcovala“. Výstižne to pred časom vyjadril Daniel Hevier v novinovom fejtóne: „Vychádzal som v nedeľu po svätej omši z kostola a všimol som si, že veľa ľudí ihneď zaplo mobil, či azda neobjavia novú sms-ku alebo zmeškaný hovor. Tak sa pýtam sám seba – nevypočuli sme práve pred chvíľou tú najlepšiu správu z úst Ježiša Krista? Čo lep-

šie by sme dnes ešte chceli počuť?“ Tiež priateľov si treba „vychovať“, čo sa týka telefonovania a sms-kovania. My to máme vo svojich rukách – treba zaviesť systém, napríklad „neagresívny“ tón zvonenia, zavolať neskôr, nebežať za mobilom ihneď pri zazvonení... Sami seba naháňame, a tak spoluvytvárame spoločnosť náhlenia.

3. Farnosť zažíva misie raz za dlhú dobu a je to veľký duchovný zážitok. Ako je to s misionármi – nezovšednie vám to? Čo sú pre vás „misie“?

Páter Johnny

Som kaplánom v Terchovej, som v bežnej farskej pastorácii, učím v škole, slúžim svätej omše, spovedám. Keď idem na misie, je to aj pre mňa obohatenie. Je rozdiel medzi bežnou pastoráciou a misiami. Najviac ma povzbudzuje svätá spoveď, lebo životná cesta každého človeka je veľmi bohatá. Aj keď mám na misiách pripravenú tému, vždy sa môže vyskytnúť niečo, čo vyvstane z momentálnej situácie a zakaždým je to niečo nové, čo som na predchádzajúcich misiách nepovedal. A to je pre mňa práca Ducha Svätého. Môžem mať pripravenú osnovu, ale zastavím sa pri nejakom bode a zistím, že to môže byť aj inak. A kladiem si otázku – odkiaľ to mám? Ja som to nečítal? Je to dozrievanie aj pre mňa. Ja používam papier kvôli slovenčine. Ale keď nečítam a rozprávam, vždy príde nejaká myšlienka. Duch Svätý vanie vždy „čerstvo“.

Páter Jozef Strečka

Pred pár rokmi som sa zúčastňoval ľudových misíí aj štyrikrát za rok. Možno sa to nezdá veľa, ale práca doma vás potom „počká“ a hromadí sa. Misie sa rutinou nestanú, lebo každá farnosť má a poskytuje iné podmienky. Čo považujem za podobné, sú veľké mestá, kde sa pri spovedi tvoria dlhé rady z obyvateľov okolitých dedín, ktorí si prídu do mesta niečo vybaviť a nakúpiť. Obo-

hatením sú pre nás osobné príbehy kňazov v týchto farnostiach a samozrejme miestnych farníkov. Načerpám nové skúsenosti aj od mojich spolubratov. Keď sa pripravujem na misie, snažím sa dať si 1 – 2 dni pauzu, pripraviť seba, kázne... Pokojnejšie modlenie, príprava myšlienok na kázne – to ma tiež naplňa.

4. Všetky časti misií sú dôležité (prednášky pre ženy, mužov, deti, mládež, rodiny...). Predsa však, aký je váš pocit, ktorá „kategória“ to v súčasnosti potrebuje najviac?

Páter Johnny

Misie potrebuje človek. To je jedno – či muž, žena, dieťa, manžel, otec... Misie sú niekedy aj kvôli jednému človekovi. My to nevieme. Boh vie, pre koho to je.

Páter Jozef Strečka

(úsmev) Muži, tí potrebujú osobitný prístup. Niekde som čítal, že pastoračná práca so ženami je jednoduchšia. Osobne mám dojem, že to je spôsobené naladením či „duchom“ katolíckej zbožnosti. Naše tradičné pobožnosti i piesne sú často ladené citovo. A preto ich uprednostňujú ženy. Muži majú skôr sklon k rozumovému vnímaniu viery, teda bližšie ku Svätému písmu (viď. protestantské hnutia mužov a otcov v USA). Bolo by potrebné k tomu viesť už seminaristov. Možno pridám ešte jeden postreh – pastoračná služba kňazov v našich podmienkach je obvykle zameraná na vysluhovanie sviatostí. Podľa skúseností z misií, v niektorých krajinách farnosti žijú vďaka aktívnej službe malých spoločenstiev farníkov, ktorí sú zodpovední za konkrétne úlohy.

5. Spovede sú na misiách pravdepodobne hlbšie, bolestnejšie. Čo to robí s misionármi?

Páter Johnny

Svätá spoveď by mala byť vždy otvorená. Aj keď sa človek spovedá z toho istého častejšie. Nie je to také jednoduché, že sa vyspovedám a už bude dobre. Človek sa stáva dospelejším a zrelším a ak aj Boh človeku odpustil, môže ho to naďalej trápiť. Človek

si musí aj sám sebe odpustiť. Ja tam len sedím ako prostredník, mňa po ľudskej stránke môže inšpirovať životný príbeh. Veľakrát ani nemusím nič povedať, len počúvam. Človek to jednoducho chce vysloviť Bohu a chce prijať tú milosť. Niekedy niečo poviem, povzbudím, aby som mu uľahčil spoveď, ale podstatné je, že človek to predkladá Bohu.

Páter Jozef Strečka

Priznám sa, že niekedy sú to veľmi dojímavé celoživotné spovede. A pri generálnej spovedi sa ukáže obraz jednotlivcov – dojímavá vytrvalosť v nesení svojich životných krížov. Často som povzbudený životom manželov, ktorí sa jeden pre druhého obetujú. Ale, žiaľ, i naopak – je to bolesť rodičov z detí, ktorým ako rodičia dali to najlepšie, čo mohli a svet ich pokazil. Pri spovediach v mestách sa vyskytne dosť smutných príbehov: strata majetku, pokoja v rodine a pokazenie vzťahov ako následok gamblerstva (hráčstva) – to je momentálne veľmi rozšírené, je to príznak našej doby. Prichádzajú ľudia, ktorých to postihlo – ich manželskí partneri, deti... len zriedkavo ten, ktorý to osobne zapríčinil.

6. Zostáva vám po misiách kontakt s farnosťou?

Páter Johnny

Každý rok po misiách by mala byť obnova. To však už nestíhame. Je momentálne veľa misií a my nedokážeme „pokryť“ aj misie, aj obnovy. Každý z nás má svoju prácu – vo farnosti, v školách... Nedá sa to časovo stíhať.

Páter Jozef Strečka

Správy sa nám dostávajú. Predovšetkým páter Ján Kušnir má spätnú väzbu, keďže viac cestuje. Ľudia po ľudových misiách hlbšie prežívajú a vážnejšie berú svoju vieru. Väčšinou však nestíhame po roku prísť na tzv. obnovu všade tam, kam nás pozývajú.

7. Čo považujete za úspech misií?

Páter Johnny

Neviem. Môžem povedať len z môjho hľadiska, že mňa to približuje

k Pánu Bohu. Keď vidím, že ľudia, ktorí chodia do kostola len v nedeľu alebo na sviatky, prichádzajú celý týždeň a často ide o prednášky časovo dosť dlhé a oni to vydržia. Pre mňa je to veľké svedectvo. Boh sa dotýka ich životov.

Páter Jozef Strečka

Nechcem hodnotiť v prvom rade podľa počtu ľudí v kostole, veď mnohí ľudia sú cez týždeň odcestovaní za prácou. Ako kňaza ma poteší, keď sa ľudia „vedia“ spovedať a tiež pravidelne ku tejto sviatosti pristupujú, keď aktívne pristúpia k programu misií a ochotne nám pomôžu s programom. Je to „vizitka“ a výsledok dlhodobej pastoračnej práce kňaza i jeho predchodcov s farníkmi. Často si odnášam v pamäti príbehy, keď Boh niekoho mimoriadnym spôsobom uzdravil alebo zasiahol do jeho života. My tu iba na chvíľu vstúpime do prostredia, kde Boh pôsobil dávno pred nami.

Za úspech misií považujem, ak deti v sobotu večer vidia svojich rodičov, ako si slávnostne obnovujú manželské sľuby. Ak sa obnovia rodinné vzťahy alebo sa urovnajú susedské spory, ak sa odpustí zdanlivo neodpustiteľné. To všetko je na prvý pohľad neviditeľné ovocie. Viditeľnejšie je, ak ľudia začnú po rokoch pristupovať ku sviatostiam. Mám zaujímavý zážitok z Považskej Bystrice, kde sme boli asi pred štyrmi rokmi na ľudových misiách. V sobotu, unavený po piatich dňoch spovedania, som vystúpil zo spovednice, kde ma čakala rodina so štyrmi deťmi, piate na ceste. Predstavili sa mi a povedali, že sa mi chcú s niečím priznať. Ich najstaršia dcéra mala kartičku, na ktorej bolo napísané: „Volám sa páter Jozef Strečka a slúžim na misiách na Filipínach (čo bolo v skutočnosti rok predtým) – prosím, modli sa za mňa, nie je to ľahká služba.“ Istá študentka rozšírila túto myšlienku medzi deťmi vo farnosti a oni sa modlili za viacerých misionárov a misionárky... A ja som sa tak bez úrazu, bez ujmy po roku vrátil z náročného prostredia Filipín.

8. Čo si myslíte o súčasnom svete? Spejeme k horšiemu?

Páter Johnny

Keď slúžim svätú omšu v kostole, ktorý je naplnený a potom vyjdem von a vidím vonku pár ľudí postávať pred kostolom, nemyslím si, že to znamená, že spejeme k horšiemu. Poprel by som to, čo som videl pred chvíľou v kostole. Nemyslím si, že plný kostol je len zvyková, tradičná viera. Človek predsa musel vyvinúť určité úsilie, aby sa vybral z pohodlia domova, aby ráno vstal a išiel do kostola. Moderný človek môže predsa povedať – vstanem a idem na turistiku.

Veľakrát médiá ukazujú klamstvo, že ľudstvo speje ku katastrofe. Médiá nám často neslúžia, ale chcú zarobiť. Študoval som angličtinu pre žurnalistiku, tak viem, ako sa pracuje so slovami, aby zaujali. Keď mám napísať správu, musím ju napísať tak, aby ju ľudia kupovali. Napríklad, ak sa desať ľudí oblečie do kostola slušne a jeden nie, tak v správach bude reč len o tom jednom.

Páter Jozef Strečka

Obvykle vnímame falošný, preexponovaný obraz sveta vytváraný médiami a obrazy majú veľkú moc. Keď však napríklad denne počúvam iba správy z rozhlasu a nesledujem pri tom obrazy z televízie, tak ten obraz sveta je dosť odlišný. Je potrebný vedomý výber toho, čo budeme sledovať – jednotlivci aj rodiny. K čomu budeme vychovávať deti a od čoho ich naopak budeme vedome chrániť.

9. Ktoré sú vaše zlomové momenty v živote, kedy ste oveľa intenzívnejšie pociťovali Božiu lásku? Ktorý svätec/sviatok je vášmu srdcu najbližší?

Páter Johnny

Keď som bol nedávno na jedných ľudových misiách, mal som ťažké obdobie v mojom živote. Na prvej nedeľnej omši mi bolo dost

ťažko – aj slúženie svätej omše aj kázanie. Povedal som si, že musím predsa celý týždeň nejak vydržať. Lebo, keď ťa niečo trápi, nedokážeš byť taký slobodný. Začal som kázať na svätej omši to, čo som mal pripravené. A bolo to veľmi ťažké. Počas kázania som sa však modlil, aby mi Boh udelil pokoj, lebo to takto nejde. A do konca kázne som cítil, akoby mi z môjho srdca padol kameň. Po kázni som si sadol a cítil som sa úplne slobodný. Hovorím – toto je sila. Potom som už mohol pokojne celý týždeň pokračovať. Keď máš nepokoj v srdci, celý čas ťa to trápi a nemôžeš sa sústrediť na iné veci. A keď chceš niekomu niečo povedať, povzbudiť ho a slúžiť svätú omšu, tak sa to jednoducho nedá. A s tým pokojom prišla aj radosť. V mojom živote toho bolo dosť, ale toto bol moment, ktorý mi hovorí, že to nie je len tak.

Keď som bol vysvätený, tak som si vybral ornát so Svätou Trojicou. Je to pre mňa blízky sviatok. Lebo je to veľké tajomstvo – tajomstvo spoločenstva. A kde je spoločenstvo, tam je láska. Človek je stvorený, aby bol v spoločenstve, aby vychutnával aj dával lásku. A ja mám rád ľudí, rád pracujem s ľuďmi. Keď som sám, je to pre mňa nuda. Som rád, ak ľudia pozitívne reagujú a pozitívne žijú – to je pre mňa pekné. Asi preto mám rád sviatok Svätej Trojice.

Páter Jozef Strečka

Zažil som krásnu adoráciu, keď som ešte nebol v seminári, ale v spoločenstve mladých z Nitry. Prvýkrát som zažil taký povznášajúci pocit, akoby som bol v nebi.

Potom, keď už som bol kňazom a bol som menovaný za správcu farnosti na Morave (v r. 2001). O rok neskôr som zobral deti z prvého svätého prijímania spolu s rodičmi a starými rodičmi autobusom na pútnické miesto Svätý Hostýn. Prišiel som do sakristie – slúžia tam rehoľné Sestry Sv. Kríža – a opýtal som sa sestry – kostolníčky, či si pamätá na

sr. Faustínu Strečkovú (tetu môjho otca), ktorá sa tu roky starala o postihnuté deti. Zomrela asi osem rokov predtým a na inom mieste. Sestrička mi so širokým úsmevom odpovedala: „Pravdaže si na ňu pamätám, to bola svätá duša. Keď budete niečo potrebovať, obráťte sa na ňu, ona vám to v nebi určite „vybaví“. Aj topánky mám od nej, slúžia mi ešte celkom dobre.“

Veľmi pekné spomienky mám aj na chvíle, keď som v roku 2010 išiel s otcom biskupom Dominikom Tóthom na slávnosť požehnaní obnoveného misijného kríža do Nového Hrozenkova – do kostola mojej bývalej farnosti na Morave, kde môj nástupca vtedy už tretí rok spolu s farníkmi obnovovali zvonka 200-ročný farský kostol. Mne, žiaľ, túto obnovu kostola znemožnil požiar fary v r. 2001 a jej následné opravy. Tohto roku v marci sa ukončila obnova kostola aj zvnútra, a to požehnaním reštaurovaného oltára. Kompletná rekonštrukcia interiéru (len za štyri mesiace!!!) je zdokumentovaná na stránke farnosti a fotografie stoja za nahliadnutie.

Mojimi obľúbenými sú svätí Cyril a Metod. V roku 2007 sa v mojej bývalej farnosti podarilo obnoviť tradíciu púť v deň ich slávnosti na hraničnom mieste so Slovenskom: Nový Hrozenkov – Lúky pod Makytou. A hneď prvý rok na vrch Kohútka prišlo asi 1000 ľudí, čo trvá doteraz. V rokoch 1937 – 45 tam bol drevený kríž, ktorý svietil na obe strany hranice. Vojnové udalosti kríž zničili, nedal sa hneď obnoviť. Nakoniec tam kríž znovu stojí a po svätej omši o 11.00 je vonku ešte kultúrny program. Keď som sa vrátil z Filipín, mal som tam kázať. V tej homílii som pripomenul pravdu, že pre mnohé kresťanské národy je ich prvým misionárom a patrónom cudzinec. A tak je to aj v prípade svätcov Cyrila a Metoda, ktorí k nám prišli zo Solúnu.

Spracovala: Monika Hodnická

Misie v Tepličke

Snímky: P. Lačný

Misie v Markušovciach

Misie v Lieskovanoch

*Snímky: J. Lazor
P. Mrovčák*

Podakovanie misionárom Spoločnosti Božieho slova za ľudové misie vo farnosti

Spoločne sme prežili týždeň duchovnej obnovy ohlasovania evanjelia v našej farnosti. Bol to týždeň bohatej, čínorodej, zodpovednej práce zo strany misionárov, ktorí nám – farníkom pripravili jedinečné, opravdivé a radostné stretnutie s Bohom.

Misionári boli skutočne horlivými ohlasovateľmi radostnej zvesti, ktorú dnešný svet veľmi potrebuje. Oduševnene nám veriacim každý deň otvárali tajomstvá cez úvodné prezentácie, ktoré podrobne rozviedli v homílii a v prosbách, kde sme spoločne prosili o tieto milosti a dary, ktoré každý potrebuje. Vo svätých omšiach sme sústredene sledovali zázrak premenenia – tajomstva umučeneného Krista, ktorý vstal z mŕtvych, čím nás oslobodil od večnej smrti a otvoril nám brány nebeského kráľovstva. Pre nás veriacich je toto tajomstvo radostné, mocné, povzbudzujúce a nezabudnuteľné.

Ďakujeme našim misionárom, ktorí pripravili nádherný poučný program na celý týždeň pre jednotlivé stavy – pre ženy, mužov, deti, mládež. Zasievať Božie slovo do nevinnej detskej duše je

niečo úžasné, je to veľký dar. Naše deti sa s nimi stretli v škole i na detskej svätej omši. Poukázali aj na boľavé miesta v spoločnosti.

Celé naše farské spoločenstvo duchovne rástlo. Obnovili sme si krstné sľuby, manželské sľuby. Obrovská nápaditosť misionárov prilákala do chrámu každý deň viac a viac veriacich, za čo im patrí vďaka.

Ich poučné myšlienky dopĺňali svojimi skúsenosťami z pôsobenia v iných kultúrach sveta. Obrazovým materiálom nám priblížili biedu a chudobu v krajinách, kde pôsobili, ale aj duchovné bohatstvo na miestach, kde ohlasovali Kristovu náuku.

Nezabudnuteľné chvíle stretnutia s naším Pánom boli pri adorácii s individuálnym požehnaním veriacich v našom chráme. To sa človeku nikdy nevytratí z pamäti, ostane natrvalo.

Osobitne sa venovali požehnaniu chleba, ktorý potom lámali a rozdeľovali veriacim tak, ako to robil Ježiš Kristus. Nezabudli ani na tých najviac zraniteľných – chorých, trpiacich, ktorých navštívili v rodinách a tu v chráme vyslúžili pomazanie chorým svojím požehnaním.

Posvätenie nádherného misijného kríža nám a aj budúcim generáciám, ktoré prídu po nás, bude pripomínať ich misijnú činnosť v tomto našom historickom chráme svätého Michala Archanjela.

Vo veriacich zanechali pátri verbisti veľa nápaditosti pri praktizovaní kresťanského života a prehlbovaní našej viery.

(Z rozlúčkového príhovoru pani Anny Michalíkovej z Markušoviec)

Snímka: P. Lazor

Misie v Tepličke po 66 rokoch

Po veľmi dlhom čase sa v našej farnosti **Markušovce** a filiálkach **Lieskovany** a **Teplička** uskutočnili ľudové misie. Väčšina farníkov ešte nemala skúsenosť s ľudovými misiami, len niekoľko najstarších ľudí, prevažne žien, malo útržkovité spomienky z detstva, mladých rokov života, keď sa konali posledné misie v Tepličke v roku 1948.

Vkusne a čerstvo obnovený exteriér a interiér kostola **Narodenia Panny Márie v Tepličke** privítal ohlasovateľov evanjelia – pátrov zo **Spoločnosti Božieho Slova: p. Jána Kušníra** – misijného sekretára z Misijného domu z Nitry, **p. Jozefa Strečku** – predstaveného z misijného domu z Bratislavy a p. Johnyho Georgeho Ambattu, pôvodcom z Indie, v súčasnosti pôsobiaceho kaplána vo farnosti Terchová.

Požehnaný čas misií prebiehal od nedele 23. februára do nedele 2. marca 2014. Asi každý z nás mal od misií nejaké očakávanie, lebo to malo byť niečo, čo sme ešte nezažili, len sme o tom počuli. Kto sú, akí sú, čo nám povedia, ako budú ohlasovať Božie slovo, ako budú prebiehať misie – také a aj iné otázky nám prebiehali myslou. Ale po duchovne prežitom týždni, skutočnosť prevýšila naše očakávanie. Možno povedať, že s pribúdajúcimi dňami misií začali veriaci navštevovať Boží chrám vo väčšom počte. Pátri verbisti pripravili pre nás pestrý program: sväté omše s homíliami vždy na inú tému, zaujímavé videoprezentácie, prednášky a, samozrejme, vysluhovanie sviatostí, hlavne svätej spovede a eucharistie. Program ľudových misií ľudí zaujal a spontánnejšie začali pristupovať k sviatostiam. Inšpiratívne a povzbudivé boli aj neformálne rozhovory s misionármi. Atmosféra počas týchto požehnaných dní bola jedinečná, neopakovateľná. Ľudia sa tešili na každý deň. Podľa ich výpovedí cítili vnútorný pokoj a srdcia naplnené radosťou. Napadá mi zná-

my, upravený výrok: „Je lepšie raz vidieť a zažiť, ako dvakrát počuť.“

V prvý deň misií P. Ján počas prednášky s veľkým oduševnením hovoril o poslaní ženy, matky v rodine, ale dotkol sa aj úlohy nevydatých žien, ktoré ak chcú, môžu byť užitočné v rodinách, farských, charitatívnych, sociálnych či iných spoločenstvách. Na ďalší deň prišiel do kostola ohlasovať Božie slovo P. Johny a venoval sa téme – **hriech**. Po sv. omši nasledovala kajúca pobožnosť na kolenách. Páter nás zaujal svojskou srdečnosťou, aj ospravedlňovaním sa za svoju slovenčinu. No napriek tomu, že pochádza z Indie, pekne hovorí po slovensky, lebo nie všetci, čo tu žijú od narodenia, ovládajú slovenčinu tak ako on. V utorok P. Jozef prízvukoval tému homílie – **odpustenie** a potrebu odpustiť všetkým našim blíznym. V tejto súvislosti sú aktuálne tri slová dnešného energického **pápeža Františka**, ktoré nám odporúča často vyslovovať: prosím, ďakujem a prepáč. Po sv. omši nasledovala prednáška pre mužov, v ktorej nám P. Jozef dával za vzor patróna svätej rodiny – **sv. Jozefa**, aby sme ako on ochraňovali svoje rodiny a vytvárali im pocit bezpečia. P. Jozef s úctou rozprával o svojom otcovi a odporučil nám vziať si príklad z dobrých vlastností svojich otcov. Na záver prednášky nám daroval modlitbičku pre otcov. V stredu sa P. Ján v homílii sv. omše venoval **viere**. Po sv. omši si každý veriaci prevzal kaňčanek s horiacou sviečkou a všetci spoločne sme si **obnovovali krstné sľuby**. Bolo to veľmi netradičné, ale veľmi pôsobivé. Možno najrozmanitejšia a najpestrejšia časť programu bola videoprezentácia s pútavo hovoreným slovom, v ktorej nám P. Ján priblížil svoje šesťročné misijné pôsobenie v **Mexiku**. Nezaprel v sebe východniarsky temperament a prezentoval krásny hudobný prejav. S nadšením hovoril o **Panne Márii Guadalupskej**, ktorej Mexičania prejavujú mimoriadnu úctu

a jej zázračnom obraze, ktorý sa nachádza prakticky všade, v každom dome. Možno nie všetci sme vedeli, že Guadalupe, kde sa zjavila 9. decembra 1531 Panna Mária Juanovi Diegovi, je najväčšie pútnické miesto na svete, ktoré ročne navštívi 20 miliónov ľudí (na porovnanie Lurdy 5 miliónov). Zaujímavosťou je, že **blah. pápež Ján Pavol II.** svoju prvú a poslednú apoštolskú cestu absolvoval práve v Mexiku. P. Ján ešte zdôraznil: „**Panna Mária** chodí do **Medžugoria** na návštevu, ale býva v **Guadalupe**.“

Štvrtkový večer bol venovaný **eucharistii**. Po sv. omši sa konala **adorácia** s požehnaním chleba, kde si netradične každý prevzal pol krajca posväteného pokrmu. V piatok P. Ján s p. kaplánom Benkom navštevovali chorých a nevládnych, rozprávali sa o ich ťažkostiach a vysluhovali im sviatosti. Na sv. omši sme rozjímali o **utrpení Ježiša Krista** a počas nej bola udelená starším a chorým **sviatosť pomazania chorých**. Po sv. omši sme sa jednotlivo poklonili krížu pri oltári, a prevzali maličký papierový krížik, na ktorý sme napísali ťažkosť alebo prosbu a na druhý deň položili na oltár.

V sobotu dopoludnia sa konala **detská sv. omša** s P. Johnym, pri ktorej asistovali aj deti. Sv. omša večer bola venovaná **rodine**, pri ktorej páter v homílii ponúkol manželom sedem princípov, ktoré by im mali pomôcť v manželstve. Mimoriadne pôsobivé bolo, keď sa mladšie i staršie manželské páry rozostúpili okolo oltára a obnovili si **manželské sľuby**. Na pamiatku daroval P. Johny manželom brožúrku Sv. písma s evanjeliom sv. Jána. Po sv. omši nasledovalo stretnutie pátra a kaplána s mládežou, je na škodu, že sa na ňom nezúčastnili mladí ľudia vo väčšom počte. V posledný deň misií sme sa na prvej sv. omši rozlúčili s P. Jánom a na druhej sv. omši doniesli do chrámu traja mládenci a tri devy v pestrofarebných krojoch **misijný kríž**, ktorý P. Johny spolu

Teplička

s malými krížmi posvätil.

Počas ľudových misií bola možnosť vstúpiť do **Misijného spolku**, v ktorom sa slúžia večné sväte omše a mať účasť na všetkých dobrách konaných SVD. Mohli sme si aj zakúpiť malé misijné kríže, brožúrky či knihy (SVD), z ktorých sa môžeme viac dozvedieť o misijných cestách, o živote a pôsobení misionárov v Indii, Argentíne atď., kde pátri verbisti ohlasujú evanjelium podľa Kristových slov: „**Chodte do celého sveta a učte všetky národy.**“ Bola tu aj možnosť zadovážiť si aktuálne inšpiratívnu knihu **Pápež zázrakov**, o nám veľmi blízkom slovanskom pápežovi **blah. Jánovi Pavlovi II.**, ktorý bude v **Nedeľu Božieho milosrdenstva 27. apríla 2014 kanoizovaný.**

Ako povedal P. Johnny na záver misií v nedeľu 2. marca v Tepličke: „**Misie sa skončili, misionári odídu, ale vy tu ostávate ako misionári.**“ Preto modlime sa za seba, svoje rodiny, deti a tých, ktorí sa z akýchkoľvek príčin nemohli, alebo nechceli zúčastniť misií, aby naša viera bola silnejšia, aby sa „duch“ misií preniesol do každodenného života v rodine, farnosti, dedine, škole, zamestnaní... Už teraz máme príležitosť stíšiť sa a hlbšie prežívať vieru počas týchto pôstnych dní.

Vďaka patrí:

Pánu Bohu, že nám doprial dožiť sa ľudových misií v našej farnosti.

Naším duchovným otcom vdp. Švančarovi – správcovi farnosti a vdp. Benkovi – kaplánovi farnosti, za pozvanie misionárov do farnosti a ich sprevádzanie počas misií.

Pátrom verbistom za povzbudivé slová, ohlasovanie evanjelia a za neopakovateľný týždeň misií.

Všetkým farníkom, ktorí využili milostivý čas misií na obnovenie a prehĺbenie viery.

Pochválený buď Ježiš Kristus!

Jozef Sendrej

Ako som prežívala misie v našej farnosti

Lieskovany

Prichádzam z práce, vyložím nákup, zvitam sa s deťmi, preletím celý dom, rýchlo upracem, pri troch synoch toho nie je málo a už tuším, že o 17:45, kedy sa začína program misií v markušovskom kostole, budem ledva stať na nohách.

Ale ako sa blíži čas svätej omše, cítim, ako dostávam energiu, akoby ma nejaká sila ťahala do kostola. Tak skontrolujem, či si doma bezo mňa poradia a štartujem auto. Na poslednú chvíľu ešte vyzdvihnem kamarátku z dediny, ktorá len prichádza z práce (inak tiež mamka troch detí).

Na svätej omši sa naplnia moje vnútro, chápem teraz slová, nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst. Nachádzam priester a čas na rozjímanie, na Boha, na ticho. Takto sa to denne opakuje, večer pred omšou ožívam a niečo ma ťahá do kostola viac ako kedykoľvek predtým.

Počas Nikodémovej noci na spovedi dostávam niekoľko povzbudivých myšlienok, jedna ma zaujme: Neboj sa nechať pôsobiť Ducha Svätého v tvojom živote. Vtedy si uvedomím, že tá sila, ktorá ma viedla na večerné omše, bolo práve pôsobenie Ducha Svätého. Celý misijný týždeň bol pre mňa preniknutý Duchom Svätým. To bolo pre mňa tým najsilnejším zážitkom z misií v našej farnosti.

Veľmi ďakujem misionárom, že k nám prišli, že sa za nás a s nami modlili, že nám priblížili Boha. Teším sa aj z našej filiálky Lieskovany, lebo sa nám podarilo pripraviť dôstojné slávenie nedeľnej misijnej svätej omše. Ďakujem za krásny misijný kríž, za kroje, zbor, deti s obetnými darmi, mi-

ništrantov, lektorov, výzdobu. Verím, že sa Pán v tento deň na našu dedinu usmieval.

Ivana Pačárová

Z celého srdca ďakujem pátrom misionárom za krásnu duchovnú obnovu. Za pomoc pri hľadaní mojej životnej cesty. Ich láska a povzbudivé slová zostanú v mojom srdci ešte dlhé roky. Misie boli jedným z krokov ku zmene môjho života. Začala som viac dôverovať Bohu a rozprávať sa s ním. Boli to chvíle radosti, ale aj smútku, keď som si uvedomila, ako veľmi nás nebeský Otec miluje a ako málo mu túto lásku opätujeme. Pátri nás naučili, aby sme boli ako sviece, ktoré pred tým, než zhasnú, podarujú svetlo.

Kristína Mrovčáková

Misie skončili a tá moja „misia života“ pokračuje ďalej. Nikdy som nezažila misie ani nič podobné a netušila som, čo to bude. Pri troch deťoch a zamestnaní nemám veľa voľného času, ale teraz viem, že obetovaný čas pre misie nebola žiadna strata, ale zisk. Bol to pre mňa požehnaný čas a pochopila som, že cesta životom môže byť lepšia a krajšia, ak budem chcieť meniť seba samú k lepšiemu. Najviac ďakujem za nádherné adorácie a obnovu manželských sľubov. Nikdy na to nezabudnem. Pre mňa to znamenalo – obnovenie zabudnutého, naplnenie šťastím spečateného slzami radosti a odhodlanie na nový lepší začiatok do „misie života“ s heslom KKK – komunikácia, kooperácia, Kristus. Ďakujem za prvotný nápad a ochotu realizácie misií, obetovaný čas a sily.

Silvia Mrovčáková

Ak nebudete ako deti

Poznáme predstavu malého dieťaťa v náručí svojho rodiča. Ako často si však spomenieme, že každý z nás je dieťaťom nebeského Otca?

Pán Ježiš s veľkou vážnosťou vyzdvihuje práve deti a dáva nám ich za vzor: „Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň“ (Mk 10, 15). Čo znamenajú tieto slová? V čom spočíva „detinskosť“ vyžadovaná od nás Kristom? V Denníčku sv. Faustíny čítame: „Príčina tvojich pádov je v tom, že sa príliš spoliehaš sama na seba a málo sa spoliehaš na mňa“ (DEN. 1488).

Poznáme reakcie detí. Vedia, že sú bytostne závislé od svojich rodičov, rýchlo vycítia, keď sú neprijímané, alebo ak im hrozí nebezpečenstvo. Žiadne z nich však nestrojí úklady – iba sa prirodzene bráni. Vtedy volá a prosí. Svoje prežívanie podáva dospelým na dlani. To, čo robí jeho prosbu neodolateľnou, zasahujúcou srdce

rodiča, je nepredstieraná úprimnosť a bezvýhradná dôvera.

Kristovo pozvanie k bezhraničnej dôvere predstavuje nevyhnutnú podmienku pre rast skutočného vzťahu k nebeskému Otcovi. Vzťahu, ktorý sa „odrazu“ začne reálne prejavovať v našom živote, skutkoch a vzťahoch.

Modlime sa aj za naše deti. Zápasme s týmto svetom o čistotu ich duší. Pričinnme sa, každý podľa svojich možností, aby čoraz viac detských hlasov oslavovalo nebeského Otca. Boh má iba naše ruky!

Mária, nauč nás chrániť duše našich detí tak, ako si ty chránila svojho Syna!

Peter Hanuštiak
Snímky: P. Lazor

Hranice

O kríze hodnôt sa už v Pokoj a Dobro napísalo mnoho článkov. Tento je však aktuálny.

Ako takmer každý vysokoškolák, tak ani ja nie som výnimka a teda mám veľmi málo voľného času. No aj tak si ho vážim a snažím sa ho využiť čo najefektívnejšie. Či už s kamarátmi, alebo teraz cez Pôstne obdobie častejšou účasťou na svätej omši. Jedno však vynechať nemôžem, hlavne preto, lebo to súvisí s mojím odborom. Tou činnosťou je sledovanie nových videí alebo blogov, ktoré sú populárne u veľkého množstva používateľov internetu.

Tento týždeň ma však zarazilo, ba doslova znechutilo jedno konkrétne video. Jeho obsah tvorili ľudia, ktorí sa v živote nevideli. Pred každého postavili cudzieho človeka a ich úlohou bolo pred celým štábom sa pobožkať. Nie, nebol to krátky bozk na dobrú noc. Samozrejme, zo začiatku sa všetci hanbili, no po čase každý úlohu splnil. Nako-

nec pár jedincov opísalo svoje pocity, aké to bolo super, aká príjemná skúsenosť a podobne. Len mne vtedy prešiel po chrbte mráz. Neveril som vlastným očiam, čoho sú už ľudia schopní.

Reakcie ľudí sa väčšinou zhodovali, hodnotili to ako krásne video, v ktorom vidieť radosť, prekvapenie či iné pozitívne emócie. Je potrebné ešte dodať, že protagonisti boli v čase nakrúcania nezadaní a slobodní. Nič to však nemení na tom, že tu ide o akési zneuctenie si symbolu.

Z náboženského hľadiska je bozk prejavom úcty, či už pobožkame napríklad kríž alebo biskupský prsteň. Bozk má byť prejavom lásky, úcty, náklonnosti a dôvery k milovanej osobe. No tam nič také nebolo vidieť, len nejakú fyzickú pohnútku. V ten deň mi to nedalo pokoj, a tak som si urobil minianketu.

Viktor: „Nevidím na tom nič zlé, ak je človek nezadaný. Môže mať človek dobrý deň, tak od radosti vybozkáva každého na ulici.“

Michaela: „Mne sa to video vôbec nepáčilo. Necítila som z toho nič dobré. S mojím priateľom sme sa prvýkrát pobožkali asi po pol roku chodenia a aj to bolo na líce.“

Video po troch týždňoch videolo skoro 70 miliónov ľudí. To je jasný dôkaz toho, že je to pre ľudí zaujímavá téma. Mali by sme však vedieť rozlíšiť, čo je správne a čo nie, kde je tá pomyselná hranica, za ktorou už konáme pudovo a bez rozmýšľania.

Jakub Fulla, študent žurnalistiky na KU
Snímka: P. Lazor

Aleluja, Dobráčikovia!

I tento rok sa Veľkou nocou tešíme z vykúpenia. Aleluja, sláva, lebo Boh je veľký, milosrdný, teda dobrotivý a dokáže odpustiť i to najväčšie zlo. Niekedy tomu ani ľudia neveria, lebo si nedokážu odpustiť sami. Avšak vy tomu iste rozumiete. Boh odpúšťa aj najväčšie zlo. Nemyslíme teraz, aby ste začali robiť huncútstva: „avšak Pán Boh mi odpustiť“, to je opovrhľivé spoliehanie na Božie milosrdenstvo. Ale ak skutočne ľutujeme zlo, ktoré sme spáchali, Boh sa nad nami zmiluje a my by sme si mali odpustiť tiež. Potom prežívame radosť a naša radosť vyvrcholí práve na Veľkú noc, kedy si uvedomujeme zázrak zmŕtvychvstania. V kostoloch sa rozozvučí orgán, tváre ľudí sú rozradostené.

Aj vy, deti, svoju dobrú náladu vyjadrujete rôznym spôsobom. Smejete sa, spievate, tancujete, ba niektorí hráte i na hudobný nástroj. Ozaj, viete aké dôležité sú v živote človeka spomínané prostriedky radosti? Nejde len o zábaavu. Hudba, spev, tanec a smiech pôsobia blahodarne pre vašu dušu i telo, odbúravajú napätie a strach, sú zdravé i proti chorobám, zlepšujú pamäť, rozvíjajú fantáziu, predstavivosť a zmysel pre rytmus. Pohybové aktivity pri hudbe podporujú a rozvíjajú rozsah pohybov, koordináciu, svalovú silu, vytrvalosť, dýchanie, relaxáciu a tvorivé vyjadrovanie sa pohybom.

Teraz je obdobie, kedy môžete pomôcť svojmu zdraviu hudbou, spevom, tancom, hrou na hudobný nástroj a k tomu pridajte smiech. Tak sa dá pomôcť sebe i okoliu. Nezabúdajte, čo nám pripomínajú skúsenosti starších: „Kto spieva Pánovi, dvakrát sa modlí.“

Ale dávajte si veľký pozor na hlasnú hudbu, ktorá je veľmi nebezpečná. Pri opakovanom vystavovaní sa hlasnej hudbe, môže dôjsť aj k trvalému poškodeniu, či k úplnej strate sluchu. Radi počívate hudbu zo slúchadiel mobilného telefónu? Iste, ak je to kvalitná hudba s rytmom a kúskom umenia, tak vám pomáha, no nezabudnite i tu tlmiť zvuk, nedávajte si ju príliš nahlas, naozaj si môžete poškodiť sluch. Je to potvrdené odborníkmi, lekármi.

Ešte niečo, existuje tiež nevhodná hudba, ktorá má opačné účinky, ako

sme uviedli vyššie. To je taká hudba, ktorá je nielen hlučná, ale má drsné, neslušné texty, jej rytmus sa nedá nazvať rytmom, ale je to akési „dudnenie“, tvrdá rocková alebo ezoterická hudba (taká, ktorá vzniká pod vplyvom diabla a diabolských praktík – biela, čierna mágia), patria tu i nemravné videoklipy.

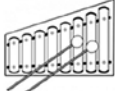

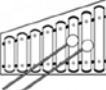

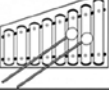

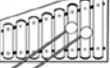

Je ťažké nájsť hranicu medzi vhodnou a nevhodnou hudbou, no vaši rodičia vám v tom iste budú vedieť pomôcť. A nezabudnite, všetkého veľa škodí. Preto je dobré striedať hudobné činnosti

s pokojnejšími aktivitami, ako napríklad čítaním kníh, rozhovorom s kamarátmi, pohybom na čerstvom vzduchu, prechádzkami do prírody (bez slúchadiel na ušiach) – veď príroda má toľko krásnych zvukov. Nenahraditeľnou je i tichá modlitba. Prajeme vám veselé veľkonočné sviatky, aby vám zmŕtvychvstalý Ježiš vliadol do srdca svoju lásku plným priehŕstím, nech vám Duch Svätý pomáha vo vašom konaní.

Adriana Lazorová (niektoré informácie použité z www.najmama.sk)

Úloha pre vás

Zahrajte si hudobné sudoku (v každom riadku i stĺpci sa symboly nesmú opakovať).

farský informátor

Misijné kríže

Koncom januára boli odmontované misijné kríže v Markušovciach a v Lieskovanoch, aby sa obnovili. Kríž z Lieskoviech bol veľmi poškodený, preto sa vyhotovil nový. Obnovu kríža v Markušovciach a výrobu nového kríža v Lieskovanoch previedli bratia Michal a Stanislav Frankovci, za čo im vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať.

Sviatosť

pomazania chorých

Pri príležitosti 22. svetového dňa chorých sme vyslúžili v našej farnosti vo svätej omši sviatosť pomazania chorých. V utorok 11. 2. v Markušovciach a Lieskovanoch, v stredu 12. 2. v Tepličke.

Karneval v Markušovciach

V nedeľu 16. 2. 2014 sa konal v priestoroch Základnej školy v Markušovciach eRko karneval. Zúčastnilo sa ho približne 45 detí, 20 rodičov a 10 animátorov. Program začal o 15.30 hod. modlitbou, pokračoval predstavením masiek, tancom i zábavou. Súťaž o najlepšiu masku vyhral Miško Lazor prezlečený za Anastasiu Kuzminovú, na 2. mieste sa umiestnila Julka Grečková a na 3. mieste Helenka Grečková. Za najlepšiu maškrtu boli ocenené pani Kaletová (1. miesto), pani Goldbergerová (2. miesto) a pani Rimbalová (3. miesto). Všetkým zúčastneným ďakujeme a veríme, že podobných akcií zažijeme spolu ešte mnoho.

Reštaurovanie bočného oltára v Tepličke

Na podnet Hospodárskej rady, po konzultácii s Krajským pamiatkovým úradom v Košiciach a súhlasom diecézneho biskupa, sa dňa 18. marca demontoval bočný oltár na reštaurovanie. Reštaurátorské práce budú realizovať Mgr. art. Martin Kukura a Rastislav Šišolák. Cena za dielo je 16 000 €.

-red-

Rodičia, na slovíčko...

My, dospelí, cítime rôzne ohrozenia voči našim deťom. Na deti a mládež nečihajú len externé činitele ako sú drogy, alkoholizmus, nevhodní kamaráti. Nebezpečenstiev je plná i naša domácnosť. Internet, televízia či iné médiá a nemalým problémom sú tiež stravovacie návyky a nedostatok pohybu. Ponúkame teda pár tipov pre zdravší životný štýl nielen pri výchove mladších.

Spoločné stravovanie s rodinou a priateľmi je vynikajúci spôsob, ako si vychutnať jedlo, porozprávať sa pri ňom.

Raňajky sú veľmi dôležité – sú zdrojom energie, ktorú máme po nočnom spánku nízku. Uprednostňujeme ľahšie raňajky, aby sme si priliš nezaťažili žalúdok, to by mohlo spôsobiť skorú únavu. Nepúšťajte deti do školy bez raňajok, vytvárajú si tak nezdravý návyk na celý život.

Pestrosť a pravidelnosť. Každý deň jedzme množstvo rôzneho jedla. Jedlo sa v skutočnosti nedá rozdeliť na dobré ani zlé, takže nemusíme vynechávať to, ktoré máme radi. Deti obľubujú širokú škálu potravín. Počas dňa by sme mali jesť každé dve hodiny, zabránime tým i nezdravému príberaniu.

Obsah uhľohydrátov. Približne polovica kalórií v strave by mala pochádzať z potravín s vysokým obsahom uhľohydrátov, akými sú ryža, cestoviny, zemiaky a chlieb (zvlášť celozrnný), takže je vhodné do každého hlavného jedla zahrnúť aspoň jednu z nich. Skúšali ste si upiecť vlastný chlieb? Pečenie je veľmi zábavné a krásne rozvoní celú domácnosť.

Ovocie a zelenina. Jedzme ovocie a zeleninu ku každému jedlu ako skvelú maškrtu. Dodávajú dostatok vitamínov, minerálov a vlákniny.

Priliš veľa tuku neprospeje zdraviu – to pozná každý. Ale tuky sa nezakazujú, iba ich užívajme s rozumom. Ak teda máme obed s vyso-

kým obsahom tuku, na večeru si dajme jedlo s nízkym obsahom tuku.

Maškrtky útočia. Medzeru medzi hlavnými chodmi môžu zaplniť rôzne maškrtky, ale nemali by sa jesť namiesto nich. Vhodný je jogurt alebo hrst čerstvého či sušeného ovocia, kúsky zeleniny, nesolené oriešky, ryžové sucháre. Občas majú nielen deti chuť na zemiakové lupienky, čokoládovú tyčinku alebo sušienky. Ťažko sa im vyhnúť, no sú zbytočne drahé. Domáce koláčiky sú nielen lacnejšie, ale i zdravšie.

Uhasme si smäd. Viac ako polovicu našej hmotnosti tvorí voda. Optimálne je za deň vypíť päť pohárov tekutín, dospelí i viac. Prijímať dostatok tekutín je zvlášť dôležité pri teple a pohybe. Čistá voda je vynikajúca, minerálne vody treba strieďať. Vhodné je aj občasné pitie ovocných štiav, čaju, nealkoholických nápojov, mlieka a iných nápojov.

Starajte sa o svoje zuby. Zuby treba čistiť aspoň dvakrát denne. Priliš častá konzumácia potravín v priebehu dňa sa môže podieľať na tvorbe zubného kazu. Takže neujedajte a nepopíjajte celý deň. Udržať zuby zdravé môže pomôcť žuvačka bez obsahu cukru. Po večernom čistení zubov už nejedzte ani nepijte nič okrem vody.

Striedanie psychických a fyzických aktivít. Buďte aktívni každý deň. Aktivita je potrebná na udržanie zdravého srdca a silných kostí. Niekedy stačí cesta peši do zamestnania, obchodu či do školy, vybehnutie hore schodmi, skákanie a hranie futbalu. Zvlášť vhodným športom je plávanie. Deti zvyknú motivovať dospelých k pohybu. Naopak po fyzickej práci si doprajme iný oddych.

Uvedené rady sa týkajú predovšetkým nás a detí predškolského či školského veku. Pre dočatá a batolata platia upravené pravidlá.

Adriana Lazorová
(Zdroj informácií – www.eufic.org)

Založené 1999

fotoobjektívom

Diakonská vysviacka brata Jozefa Sukeníka

Dňa 25. marca 2014 brat Jozef Sukeník prijal v Bazilike sv. Dvanástich apoštolov v Ríme z rúk bp. Gianfranco Girottiho OFM-Conv. posvätný rád diakonátu. Na vysviacke bol prítomný aj ge-

nerálny minister nášho rádu brat Marco Tasca, ako aj mnohí bratia z generálnych domov a z kláštorov v Ríme a okolí.

Na slávnosti sa zúčastnil aj brat Francesco, farár z Anzio

s viacerými farníkmi. V tejto farnosti brat Jozef vypomáha ako organista a kantor, a zároveň tam vedie stretnutia s deťmi.

Text: minoriti.sk

Snímky: archív brata Jozefa

Bratovi Jozefovi v mene celej farnosti srdečne blahoželáme a vyprosujeme veľa milosti!

Časopis vyšiel aj vďaka podpore obce Markušovce.

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodníková. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara. Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16. 2. 1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím, kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk>. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

www.pokojadobro.sk